

Sygnatura akt VI Ka 425/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **26 czerwca 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Żywioł

Sędziowie SSO Arkadiusz Łata

SSO Grzegorz Kiepura (spr.)

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Andrzeja Zięby

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2015 r.

sprawy

1. **R. Ś. (1)** ur. (...) w P.

syna J. i B.

oskarżonego z art. 278§1 kk

2. **G. N. (1)** ur. (...) w P.

syna A. i W.

oskarżonego z art. 278§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 2 lutego 2015 r. sygnatura akt VI K 18/14

na mocy art. 437kpk, art. 438 kpk, art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 640 kpk

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego R. Ś. (1) i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Tarnowskich Górach do ponownego rozpoznania;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od oskarżyciela subsydiarnego (...) LTD z siedzibą w L. na rzecz Skarbu Państwa połowę wydatków za postępowanie odwoławcze w kwocie 10 zł (dziesięć złotych).

VI Ka 425/15

UZASADNIENIE

R. Ś. (1) i G. N. (1) zostali oskarżeni o to, że w dniu 24.07.2011 r. w Ś., przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali zaboru w celu przywłaszczenia mienia w postaci samochodu I. – typ pomoc drogowa, rok produkcji 2005, nr rej. (...), o wartości 54.000 zł, samochodu C. (...), nr rej. (...): (...), o wartości 6.800 zł, samochodu F. (...), rok produkcji 1997, VIN: (...), o wartości 13.500 zł, samochodu C. (...), rok produkcji 2003, nr VIN: (...), o wartości 6.800 zł, wózka widłowego marki L. (...), nr ramy (...) o wartości 45.000 zł, części w postaci trzech kompletów aluminiowych profili nadstaw burt do naczep, o wartości około 18.000 zł, przy czym wszystkie wymienione wyżej pojazdy skradziono wraz z dokumentami i kluczami, powodując tym samym straty w łącznej kwocie 144.100 zł na szkodę (...) LTD z siedzibą w L., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 kk. Akt oskarżenia został wniesiony przez pokrzywdzonego w trybie art. 55 § 1 i 2 kpk.

Wyrokiem z dnia 2.02.2015 r. oskarżeni R. Ś. (1) i G. N. (1) zostali uniewinnieni od popełnienia zarzucanego im czynu. Na podstawie art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 kpk w zw. z art. 640 kpk zasądzono od oskarżyciela subsydiarnego (...) LTD z siedzibą w L. na rzecz oskarżonego R. Ś. (1) kwotę 672 zł tytułem zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru. Na mocy art. 632 pkt 1 kpk w zw. z art. 640 kpk kosztami postępowania w sprawie obciążono oskarżyciela subsydiarnego.

Apelację od wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego, który zaskarżył orzeczenie w całości na niekorzyść oskarżonych, zarzucając mu:

- 1) mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk, art. 7 kpk i art. 92 kpk, poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, oparcie orzeczenia na selektywnie wybranym materiale dowodowym bez uwzględnienia wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a także logicznego rozumowania, poprzez uznanie, iż wyjaśnienia oskarżonych są wystarczającym dowodem ich niewinności, podczas gdy twierdzenia w nich zawarte nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym;
- 2) mający wpływ na treść wyroku błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za jego podstawę, poprzez uznanie, że A. F. (1) wyraził zgodę na zabór samochodów i wymienionych w akcie oskarżenia przedmiotów w celu rozliczenia posiadanych zobowiązań finansowych wobec R. Ś. (1), podczas gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika jednoznacznie, że A. F. (1) nie miał żadnych zobowiązań finansowych wobec R. Ś. (1), zaś zobowiązania, na które powołuje się R. Ś. (1), dotyczą zupełnie innych podmiotów, tj. (...) S.A. i (...) Sp. z o.o., zaś skradzione przedmioty należały do spółki (...) LTD, a nadto kwoty uzyskane ze sprzedaży nieodzyskanych przez pokrzywdzonego rzeczy ruchomych, nie zostały zaliczone na jakiegokolwiek zadłużenie A. F. (1).

W oparciu o podniesione zarzuty pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonych za winnych popełnienia zarzucanego im czynu, alternatywnie domagając się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Apelacja okazała się zasadna jedynie częściowo, a konsekwencją jej wniesienia musiało być uchylene zaskarżonego wyroku w odniesieniu do oskarżonego R. Ś. i przekazanie sprawy w tym zakresie sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania, w pozostałej części wyrok, jako słuszny, należało utrzymać w mocy.

Rację ma odwołujący się pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego, że wyrokując w sprawie, sąd rejonowy nie uwzględnił całokształtu ujawnionych w postępowaniu okoliczności, mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, co sprawia, że przeprowadzona ocena zgromadzonego materiału dowodowego jest niepełna, nie korzysta więc z ochrony przewidzianej w art. 7 kpk.

Kluczowe znaczenie dla odpowiedzialności karnej oskarżonego R. Ś. w zakresie postawionego mu zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 278 § 1 kk miała okoliczność, czy oskarżony ten uzyskał zgodę A. F. na sprzedaż pojazdów. Dokonując takiego ustalenia sąd rejonowy popadł w sprzeczność. Z jednej strony stwierdził bowiem, że A. F. przekazał R. Ś. komplet kluczy do budynku oraz pilota do bramy, celem sprzedaży pojazdów lub chemii gospodarczej, dając

tym samym wiarę wyjaśnieniom oskarżonego (str. 2 i 3 uzasadnienia), z drugiej natomiast – skonstatował, iż w kwestii tej istnieją, nie dające się usunąć wątpliwości, które zgodnie z art. 5 § 2 kpk, należało rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego (str. 7 uzasadnienia). Podkreślić w tym miejscu należy, iż sformułowana w tym przepisie zasada nie zwalnia sądu od oceny wiarygodności dowodów. Jego zastosowanie wchodzi w grę dopiero wówczas, gdy przy pomocy dostępnych dowodów, ocenionych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, brak jest możliwości poczynienia ustaleń nie budzących wątpliwości. Nie można przecież w sposób pewny dokonywać jakiegось ustalenia, jednocześnie podnosząc iż co do tego ustalenia istnieją wątpliwości.

Z pisemnych motywów wyroku wynika, iż sąd pierwszej instancji ustalił, iż oskarżyciel subsydiarny posiadał u oskarżonego R. Ś. zadłużenie w kwocie ok. 300.000 zł z tytułu zakupu papierosów marki (...). Powyższe ustalenie doprowadziło sąd rejonowy do przekonania, że sprawa ma charakter cywilny, gdyż dotyczy rozliczeń dwóch przedsiębiorców. Odnosząc się do tego poglądu, stwierdzić należy, że wierzyciel nie ma prawa do samowolnego zabierania majątku należącego do dłużnika. Spory wynikające z wzajemnych zobowiązań finansowych powinny być rozwiązywane polubownie bądź rozstrzygane na drodze postępowania sądowego. Zatem okoliczność, czy oskarżony R. Ś. był wierzycielem A. F., nie ma znaczenia dla oceny prawnokarnej jego zachowania, polegającego na wywiezieniu pojazdów i innych przedmiotów wymienionych w akcie oskarżenia z terenu firmy (...) LTD. Ewentualne istnienie wierzytelności mogłoby mieć znaczenie jedynie dla oceny wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, utrzymującego, że istniała zgoda właściciela pojazdów na ich wywóz, a następnie sprzedaż.

Faktem jest, iż R. Ś. i A. F. byli powiązani gospodarczo. Brak jest jednak dowodów na to, że w chwili czynu, oskarżyciel subsydiarny posiadał względem oskarżonego zobowiązania finansowe w kwocie odpowiadającej wartości zabranych pojazdów. Ze znajdujących się w aktach faktur wynika, że podmiotami umowy zakupu papierosów byli (...) S.A. oraz spółka (...) należąca do A. F. (k. 90-92 akt postępowania przygotowawczego), a nie oskarżony R. Ś., który jako agent był jedynie pośrednikiem pomiędzy stronami umowy (k. 111, k. 344). Nie przysługiwała mu zatem wobec A. F. wierzytelność z tytułu zawartej umowy. Uiszczona przez R. Ś. zaliczka w kwocie 30.000 zł (k. 99 akt postępowania przygotowawczego), była wielokrotnie niższa, niż wartość zabranych przez niego pojazdów (k. 1-2 akt postępowania przygotowawczego), co istotnie podważa wiarygodność jego twierdzeń, że pieniądze uzyskane ze sprzedaży samochodów miały być zachowane na poczet długu (k. 178). Znamiennym jest, że pomimo upływu blisko 4 lat od dnia zdarzenia oskarżony nie przekazał swemu zleceniodawcy tj. przedsiębiorstwa (...) S.A. środków pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży pojazdów.

Ustalenie sądu, że oskarżyciel subsydiarny wyraził zgodę na zabranie rzeczy, nie uwzględnia faktu, że A. F. nie udzielił jakiegokolwiek pisemnego pełnomocnictwa do sprzedaży pojazdów w imieniu (...) LTD, a przecież tylko wówczas mogłoby dojść do legalnej sprzedaży samochodów. Nie można bowiem sprzedać samochodów, które nie stanowią własności oferenta bez stosownego upoważnienia właściciela.

Niewiarygodnie brzmią wyjaśnienia oskarżonego, że samochód (...) i wózek widłowy przekazał osobie znanej mu jedynie z imienia, której miejsca zamieszkania nie zna (k. 178).

Symptomatyczne są zeznania świadka H. K., który stwierdził, że R. Ś. i K. I. powiedzieli mu, że samochody przywieźli z Anglii i chcą je przechować do czasu sprzedaży (k. 64 akt postępowania przygotowawczego), a także wyjaśnienia G. N., któremu R. Ś. i K. I. przekazali, że przenoszą firmę, co miało uzasadniać wywóz pojazdów (k. 175).

Błędem sądu było oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego R. Ś. o przesłuchanie w charakterze świadka K. I., który był przecież bezpośrednim uczestnikiem zdarzenia, miał zatem wiedzę na temat jego przebiegu (k. 253 – verte).

Podsumowując, stwierdzić należy, że wydając wyrok uniewinniający oskarżonego R. Ś., sąd rejonowy nie dysponował pełnym materiałem dowodowym, a ocena przeprowadzonych dowodów nie uwzględniała wszystkich, omówionych wyżej, okoliczności sprawy, co rodziło konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku w odniesieniu do tego oskarżonego i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Ponownie rozpoznając sprawę sąd pierwszej

instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w pełnym zakresie, przesłucha wszystkich uczestników zdarzenia, w tym K. I., a zgromadzony materiał dowodowy podda szczególnie wnikliwej analizie i ocenie, uwzględniającej kryteria określone w art. 7 kpk. Nie uchyli się też sąd od przeprowadzenia innych dowodów, gdyby taka potrzeba wyłoniła się w toku postępowania.

Ustalenia faktyczne sądu rejonowego w odniesieniu do oskarżonego G. N. nie były obarczone błędem. Sąd dokonał prawidłowej oceny jego wyjaśnień, z których wynikało, iż jeszcze przed zdarzeniem pomagał przy obsłudze pojazdów na terenie firmy, wiedział, że A. F., R. Ś. i K. I. ze sobą współpracują. Skoro zatem, K. I. i R. Ś., którzy posiadali klucze do wszystkich pomieszczeń przedsiębiorstwa, poprosili go o pomoc przy transportowaniu pojazdów, mógł zasadnie przypuszczać, że wszystko odbywa się za zgodą A. F.. Słusznie więc sąd uznał, że oskarżony ten działał w dobrej wierze i nie sposób przypisać mu przestępstwa kradzieży. Apelacja pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego, koncentrując się na zarzutach wobec rozstrzygnięcia w części dotyczącej oskarżonego R. Ś., w istocie nie przedstawiła jakichkolwiek argumentów pozwalających na skuteczne podważenie ustaleń sądu w odniesieniu do oskarżonego G. N.. Z tych powodów orzeczenie sądu rejonowego w części uniewinniającej oskarżonego G. N. należało utrzymać w mocy.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku. O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 640 kpk.